

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA

**WYTYCZNE
SPORZĄDZANIA PROGRAMÓW
OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU
REGIONALNYM I LOKALNYM**

Warszawa, grudzień 2002 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
WPROWADZENIE	4
ROZDZIAŁ 1. SPOSÓB I ZAKRES UWZGLĘDNIANIA POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA W PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU REGIONALNYM I LOKALNYM	4
1.1. Zasady ogólne	4
1.2. Programy wojewódzkie	6
1.3. Programy powiatowe	7
1.4. Programy gminne	8
ROZDZIAŁ 2. LIMITY KRAJOWE I SPOSÓB ICH PODZIAŁU	9
2.1. Wykaz limitów krajowych ujętych w II Polityce ekologicznej państwa	9
2.2. Procedury podziału limitów krajowych na limity wojewódzkie i powiatowe	10
2.3. Podejście do tworzenia limitów gminnych	10
ROZDZIAŁ 3. ŹRÓDŁA INFORMACJI WYMAGANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGRAMÓW WOJEWÓDZKICH, POWIATOWYCH I GMINNYCH	11
3.1. Krajowe przepisy i regulacje prawne Unii Europejskiej	11
3.2. Programy rządowe	11
3.3. Programy regionalne i lokalne na sąsiednich obszarach	12
 ZAŁĄCZNIKI	
Załącznik 1. Wykaz obligatoryjnych przepisów wykonawczych do ustawy Prawo ochrony środowiska i ustaw związanych	14
Załącznik 2. Wykaz ustaw dokonujących transpozycji prawa Unii Europejskiej w obszarze „Środowisko”	37
Załącznik 3. Wykaz sektorowych dokumentów programowych komplementarnych z polityką ekologiczną państwa	43

WPROWADZENIE

Ustawa Prawo ochrony środowiska ustaliła w art. 17 i 18, że zarząd województwa, powiatu i gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, które następnie są uchwalane przez sejmik województwa, radę powiatu albo radę gminy. Programy te sporządzane, podobnie jak polityka ekologiczna państwa co 4 lata, powinny określać cele i priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Z wykonania programów zarząd województwa, powiatu i gminy ma sporządzać co 2 lata raporty, które będą przedstawiane odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Niniejsze wytyczne mają charakter ramowy i mogą być wykorzystywane jako materiał pomocniczy przy sporządzaniu programów ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Ramowy charakter wytycznych wynika z faktu, że zostały one sporządzone w momencie, gdy zharmonizowane z przepisami Unii Europejskiej ustawy dotyczące środowiska przyjęte w latach 2000 - 2001 nie posiadają jeszcze niektórych przepisów wykonawczych. Oznacza to, że niniejsze wytyczne powinny być skorygowane i skonkretyzowane po wejściu w życie wszystkich przepisów wykonawczych do ustawy Prawo ochrony środowiska i do kilkunastu ustaw komplementarnych, ujmujących sprawy ochrony zasobów naturalnych i szczegółowe zagadnienia ochrony środowiska.

ROZDZIAŁ 1. SPOSÓB I ZAKRES UWZGLĘDNIANIA POLITYKI EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA W PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU REGIONALNYM I LOKALNYM

1.1. Zasady ogólne

„Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” jest polityką krótkookresową, uszczegóławiającą przyjętą przez Sejm RP w 2001 roku „II Politykę ekologiczną państwa”. Opracowany w 2002 roku „Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010” odnosi się również do polityki krótkookresowej na lata 2003-2006, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010.

Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa zawiera zadania o charakterze inwestycyjnym i pozainwestycyjnym. Część z nich ma charakter jednostkowy, część zaś to pakiety przedsięwzięć (np. pakiet przedsięwzięć w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków w systemach kanalizacji publicznej).

Cele i działania ujęte w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010”, oraz ujęte w tabelach w „Programie wykonawczym do II Polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010” przedsięwzięcia inwestycyjne i pozainwestycyjne, powinny być wykorzystywane przy sporządzaniu wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska w trojaki sposób:

- jako **podstawa wyjściowa** do konkretyzacji zadań w nawiązaniu do specyfiki i potrzeb danego regionu (np. do sporządzenia na szczeblu gminnym konkretnego wykazu planowanych do budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych, oczyszczalni ścieków przemysłowych, składowisk odpadów, systemu segregacji odpadów niebezpiecznych od innych odpadów itd.);
- jako **analog** do sformułowania regionalnych lub lokalnych wskaźników (celów), planowanych do uzyskania na danym terenie (np. jeśli na szczeblu krajowym planuje się uzyskać do 2010 r. zmniejszenie wodochłonności produkcji o 50%, to na szczeblu konkretnego województwa może być przyjęty wskaźnik taki sam, wyższy lub niższy; w każdym przypadku z uzasadnieniem przyczyn przyjętego wskaźnika);
- jako **inspiracja** do wprowadzenia podobnego zadania na szczeblu regionalnym bądź lokalnym, jeśli zadanie w programie wykonawczym jest ujęte ogólnie bądź dotyczy szczebla krajowego (np. adresowane do Ministerstwa Środowiska zadanie „Opracowanie systemu elektronicznych baz danych o środowisku i jego ochronie” może znaleźć się w programie ochrony środowiska dla Warszawy, Krakowa czy Katowic, lub w gminach wiejskich).

Struktura wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska powinna nawiązywać do struktury „Polityki ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010”, a więc powinna zawierać co najmniej następujące rozdziały:

- **racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych** (zmniejszanie materiałochłonności, energochłonności i wodochłonności gospodarki, ochrona gleb, racjonalna eksploatacja lasów, ochrona zasobów kopalin);
- **poprawa jakości środowiska** (ochrona wód, ochrona powietrza, gospodarowanie odpadami, hałas, pola elektromagnetyczne, bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne, poważne awarie, ochrona przyrody i bioróżnorodności);
- **narzędzia i instrumenty realizacji programu** (wzmocnienie instytucjonalne, ramy prawa – w zakresie prawa lokalnego i decyzji organów samorządowych, planowanie przestrzenne, powiązania formalne i merytoryczne z analogicznym programem niższego i wyższego szczebla administracyjnego w celu zapewnienia regionalnej spójności programów, mechanizmy finansowania ochrony środowiska, dostęp do informacji i udział społeczeństwa);
- **współpraca przygraniczna** (dla województw, powiatów i gmin przygranicznych);
- **harmonogram realizacji i nakłady na realizację programu** (terminy realizacji, wielkość nakładów i źródła finansowania, jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie);
- **kontrola realizacji programu** (procedury kontroli, mierniki realizacji programu, procedury weryfikacji programu).

Powyższa struktura ma charakter ramowy i może być modyfikowana w zależności od warunków lokalnych (np. w gminach w głębi kraju nie posiadających obiektów niebezpiecznych nie będzie ani rozdziału „współpraca międzynarodowa” ani rozdziału „poważne awarie”).

Ponadto jest oczywiste, że programy wojewódzkie powinny być obszerniejsze niż powiatowe i gminne, natomiast ich szczegółowość powinna być adekwatna do kompetencji organów szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

1.2. Programy wojewódzkie

Programy wojewódzkie powinny się składać z trzech części:

- ***zadań własnych województwa*** (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji województwa);
- ***zadań koordynowanych*** (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla centralnego, bądź instytucji działających na terenie województwa, ale podległych bezpośrednio organom centralnym.
- ***szczegółowych wytycznych do sporządzania programów powiatowych*** (również w odniesieniu do programów naprawczych, związanych z wdrażaniem dyrektyw Unii Europejskiej);

Zadania własne powinny być w programie ujęte z pełnym zakresem informacji, niezbędnej do kontroli ich realizacji (opis przedsięwzięcia, terminy realizacji, instytucja odpowiedzialna, koszty, źródła finansowania). Zadania koordynowane powinny być w programie ujęte z takim stopniem szczegółowości, jaki jest dostępny na terenie województwa.

Jest rzeczą niezbędną, aby do prac nad wojewódzkim programem ochrony środowiska zostały włączone wszystkie instytucje właściwe ze względu na zasięg swojej działalności specjalizujące się w zagadnieniach ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych, przedsiębiorstwa oddziałujące na środowisko oraz przedstawiciele społeczeństwa. W tym ostatnim przypadku rozumie się, że są to wojewódzkie organy samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego i pozarządowe organizacje ekologiczne, obejmujące zakresem swej działalności dane województwo.

Wojewódzki program ochrony środowiska powinien być skoordynowany ze:

- sporządzanymi na szczeblu województwa programami sektorowymi (np. programem rozwoju turystyki, programem gospodarki leśnej;
- programem ratowniczo-gaśniczym, sporządzanym przez wojewódzkie komendy państwowej straży pożarnej, itp.);

- wojewódzkimi programami rozwoju infrastruktury (jeśli są): mieszkalnictwa, transportu, zaopatrzenia w wodę, itd.;
- planem zagospodarowania przestrzennego województwa;
- wojewódzkim planem gospodarki odpadami sporządzanym zgodnie z ustawą o odpadach;
- programami ochrony powietrza, programami ochrony środowiska przed hałasem i programem lub programami ochrony wód (jeżeli programy takie, dla obszarów położonych w obrębie lub obejmujących cały teren województwa, zostały lub zostaną opracowane w związku z wymaganiami wynikającymi z ustawy Prawo ochrony środowiska);
- programami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.3. Programy powiatowe

Programy powiatowe powinny się składać z trzech części:

- ***zadań własnych powiatu*** (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji powiatu);
- ***zadań koordynowanych*** (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie powiatu, ale podległych bezpośrednio organom wojewódzkim, bądź centralnym).
- ***szczegółowych wytycznych do sporządzania programów gminnych***, które muszą zostać w pełni wprowadzone do programu powiatowego;

Zadania własne powinny być w programie ujęte z pełnym zakresem informacji niezbędnej do kontroli ich realizacji (opis przedsięwzięcia, terminy realizacji, instytucja odpowiedzialna, koszty, źródła finansowania). Zadania koordynowane powinny być w programie ujęte z takim stopniem szczegółowości, jaki jest dostępny na terenie powiatu.

Jest rzeczą niezbędną, aby do prac nad powiatowym programem ochrony środowiska zostały włączone wszystkie instytucje właściwe ze względu na zasięg swojej działalności specjalizujące się w zagadnieniach ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego oraz przedsiębiorstwa oddziałujące na środowisko, a także przedstawiciele społeczeństwa. W tym ostatnim przypadku rozumie się, że są to powiatowe organy samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego i ekologiczne organizacje pozarządowe, obejmujące zakresem swej działalności dany powiat.

Powiatowy program ochrony środowiska powinien być skoordynowany ze:

- sporządzanymi na szczeblu powiatu programami sektorowymi (np. programem gospodarki leśnej, programem ratowniczo-gaśniczym sporządzanym przez powiatowe komendy państwowej straży pożarnej, itp.);
- powiatowymi programami rozwoju infrastruktury (jeśli są): mieszkalnictwa, transportu, zaopatrzenia w wodę, itd.;
- powiatowym planem gospodarowania odpadami sporządzonym zgodnie z ustawą o odpadach;

- obejmującym obszar powiatu programem ochrony powietrza, programem ochrony środowiska przed hałasem i programem ochrony wód (jeżeli programy takie dla obszarów obejmujących dany powiat lub jego część zostały lub zostaną opracowane w związku z wymaganiami wynikającymi z ustawy Prawo ochrony środowiska);
- programami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.4. Programy gminne

Programy gminne powinny się składać z dwóch części:

- **zadań własnych** (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy);
- **zadań koordynowanych** (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania, związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego).

Zadania własne powinny być w programie ujęte z pełnym zakresem informacji niezbędnej do kontroli ich realizacji (opis przedsięwzięcia, terminy realizacji, instytucja odpowiedzialna, koszty, źródła finansowania). Zadania koordynowane powinny być w programie ujęte z takim stopniem szczegółowości, jaki jest dostępny na terenie gminy.

Jest rzeczą niezbędną, aby do prac nad gminnym programem ochrony środowiska były włączone wszystkie właściwe ze względu na zasięg swojej działalności instytucje, związane z ochroną środowiska i zagospodarowaniem przestrzennym oraz przedsiębiorstwa oddziałujące na środowisko, oraz przedstawiciele społeczeństwa. W tym ostatnim przypadku rozumie się, że są to organy samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego (jeśli istnieją na terenie gminy) i ekologiczne organizacje pozarządowe obejmujące zakresem swej działalności daną gminę.

Gminny program ochrony środowiska powinien być skoordynowany z:

- lokalnym, miejscowym planem (planami) zagospodarowania przestrzennego;
- lokalnymi planami rozwoju infrastruktury (jeśli są): mieszkalnictwa, transportu, zaopatrzenia w energię, itd.;
- gminnym planem gospodarowania odpadami sporządzonym zgodnie z ustawą o odpadach;
- obejmującym teren gminy programem ochrony powietrza, programem ochrony środowiska przed hałasem i programem ochrony wód, jeśli takie programy (dla obszarów obejmujących teren danej gminy) zostały lub zostaną opracowane w związku z wymaganiami wynikającymi z ustawy Prawo ochrony środowiska (zgodnie z tą ustawą naprawcze programy ochrony powietrza opracowuje się dla obszarów, gdzie zostaną stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, natomiast programy ochrony wód – dla wchodzących w skład dorzeczy obszarów, na których nie są osiągnięte wymagane poziomy jakości wód);
- programami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

ROZDZIAŁ 2. LIMITY KRAJOWE I SPOSÓB ICH PODZIAŁU

2.1. Wykaz limitów krajowych ujętych w II Polityce ekologicznej państwa

W II Polityce ekologicznej państwa, przyjętej przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 r. a następnie przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w sierpniu 2001 r., ustalone zostały następujące ważniejsze limity krajowe, związane z racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych i poprawą stanu środowiska (wszystkie dotyczą celów do osiągnięcia najpóźniej do 2010 r.):

- zmniejszenie wodochłonności produkcji o 50% w stosunku do stanu w 1990 r. (w przeliczeniu na PKB i wartość sprzedaną w przemyśle);
- ograniczenie materiałochłonności produkcji o 50% w stosunku do 1990 r. w taki sposób, aby uzyskać co najmniej średnie wielkości dla państw OECD (w przeliczeniu na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB);
- ograniczenie zużycia energii o 50% w stosunku do 1990 r. i 25% w stosunku do 2000 r. również w przeliczeniu na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB);
- dwukrotne zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie wykorzystywanych w procesach produkcyjnych odpadów przemysłowych w porównaniu ze stanem z 1990 r.;
- odzyskanie i powtórne wykorzystanie co najmniej 50% papieru i szkła z odpadów komunalnych;
- pełna (100%) likwidacja zrzutów ścieków nieoczyszczonych z miast i zakładów przemysłowych;
- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych, w stosunku do stanu z 1990 r., z przemysłu o 50%, z gospodarki komunalnej (na terenie miast i osiedli wiejskich) o 30% i ze spływu powierzchniowego – również o 30%;
- ograniczenie emisji pyłów o 75%, dwutlenku siarki o 56%, tlenków azotu o 31%, niemetanowych lotnych związków organicznych o 4% i amoniaku o 8% w stosunku do stanu w 1990 r.;
- do końca 2005 r. wycofać z użytkowania etylinę i przejść wyłącznie na stosowanie benzyny bezołowiowej.

Limity powyższe nie były korygowane przy sporządzaniu „Polityki ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010”.

Jest rzeczą niezbędną, aby wszystkie z wymienionych wyżej limitów (wskaźników) przyjętych w polityce ekologicznej, znalazły odpowiednie odzwierciedlenie w wojewódzkich programach ochrony środowiska. W programach powiatowych i gminnych powinny one zostać ujęte (wybiórczo lub w pełnym pakiecie), w zależności od specyficznych warunków danego powiatu i gminy.

2.2. Procedury podziału limitów krajowych na limity wojewódzkie i powiatowe

Rada Ministrów, przyjmując w czerwcu 2000 r. II Politykę ekologiczną państwa, nie dokonała podziału limitów krajowych na limity regionalne, gdyż nie było ku temu dostatecznych podstaw planistycznych. Również ustawa Prawo ochrony środowiska nie

wprowadziła zasad wypełniania i rozdziału przestrzennego lub branżowego nakładanych przez protokoły do konwencji oraz dyrektywy UE pułapów emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza. Dlatego też przytoczone w rozdziale 2.1. wskaźniki liczbowe należy traktować jako wielkości orientacyjne, przeznaczone do porównań międzyregionalnych i porównań tempa realizacji celów polityki ekologicznej państwa w poszczególnych powiatach i gminach z tempem realizacji tej polityki na szczeblu krajowym. W trakcie dalszych prac nad polityką ekologiczną państwa mogą one ulegać dalszym zmianom i korektom.

Tylko w jednym konkretnym przypadku może mieć miejsce określona procedura „przydziału” limitów dla poszczególnych województw i powiatów. Chodzi tutaj o ładunki zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych i do powietrza, które są i będą przyjmowane w programach działań mających zapewnić dotrzymanie wymaganych poziomów jakości wód i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu zdefiniowanych w ustawie Prawo ochrony środowiska, transponującej w tym zakresie wymagania zawarte w ramowych dyrektywach Unii Europejskiej dotyczących jakości wód i powietrza. W takim zakresie, w jakim w ramach monitoringu środowiska zostaną zidentyfikowane dotyczące danego województwa lub powiatu obszary, w których nie są osiągnięte wymagane poziomy jakości wód oraz obszary przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, a następnie ustalone programy działań naprawczych dla tych obszarów (w postaci programów ochrony wód i programów ochrony powietrza), w programach tych mogą zostać ustalone limity regionalne. Ustalając limity wojewódzkie i powiatowe dla ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami, można też będzie skorzystać z określenia wielkości wymaganego zmniejszenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych ze ściekami komunalnymi i ściekami z zakładów przemysłu rolno-spożywczego dla poszczególnych aglomeracji, które zostanie dokonane do końca 2002 r. w przygotowywanym przez Ministerstwo Środowiska Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (możliwość ta dotyczy także omówionych niżej limitów gminnych). Analogicznie należy traktować limity dotyczące gospodarowania odpadami, jeśli ich regionalny podział będzie dokonany w ramach opracowanego przez Ministerstwo Środowiska w 2002 r. Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

2.3. Podejście do tworzenia limitów gminnych

Sporządzając programy ochrony środowiska dla swojego terytorium poszczególne gminy, kierując się interesem swoich mieszkańców, mogą ustalić własne limity gminne, wzorowane na wskaźnikach, o których mowa w rozdziale 2.1. Mogą one wynikać, w zakresie zanieczyszczeń powietrza, ze sporządzanych naprawczych programów ochrony powietrza. Nie przewiduje się natomiast żadnej procedury odgórnego ustalania limitów gminnych, poza ewentualnymi porozumieniami między Ministerstwem Środowiska a zainteresowanymi samorządami. Przypadki takie mogłyby mieć miejsce, na przykład, w odniesieniu do miast przygranicznych jeśli wynikałoby to z umów dwustronnych z państwami sąsiednimi, lub do miast zlokalizowanych nad Bałtykiem, jeśli wynikałoby to z wymogów Konwencji Helsińskiej.

ROZDZIAŁ 3. ŹRÓDŁA INFORMACJI WYMAGANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGRAMÓW WOJEWÓDZKICH, POWIATOWYCH I GMINNYCH

3.1. Krajowe przepisy i regulacje prawne Unii Europejskiej

Przy sporządzaniu wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska muszą być uwzględniane wszystkie wymagania obowiązujących przepisów prawnych (ustaw i przepisów wykonawczych), które będą obowiązywać na dzień sporządzania programu i będą dotyczyć zagadnień ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych.

Wykaz aktualnie obowiązujących i przygotowywanych przepisów prawnych zawiera załącznik 1 do niniejszych wytycznych.

W związku z koniecznością dokonania harmonizacji polskiego prawa ochrony środowiska z prawem Unii Europejskiej, przepisy zawarte w unijnych aktach prawnych w tym zakresie tj. w rozporządzeniach, dyrektywach, decyzjach i uchwałach, są systematycznie transponowane do prawa krajowego.

Listę ustaw transponujących prawo Unii Europejskiej w obszarze *Środowisko* wraz z wykazem odpowiednich aktów prawa wspólnotowego transponowanych przez daną ustawę zawiera załącznik 2.

3.2. Programy rządowe

Różne programy rządowe, które w tym, czy innym stopniu dotyczą ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych, powinny być brane pod uwagę przy sporządzaniu programów gminnych, powiatowych i wojewódzkich (szczególnie tych ostatnich). Są to dokumenty takiego typu jak na przykład:

- Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju - „Polska 2025”;
 - II Polityka ekologiczna państwa;
 - Program wykonawczy do II Polityki ekologicznej państwa;
 - Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 r.;
 - Strategia rozwoju energetyki odnawialnej;
 - Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski;
 - Polityka leśna państwa;
 - Narodowy program przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej,
- i szereg innych.

Wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska muszą spełniać warunki pozyskania po akcesji wsparcia finansowego z Unii Europejskiej tj. z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, które w głównej mierze udzielane będzie jednostkom samorządu terytorialnego na realizację inwestycji ekologicznych. Z tego też względu programy te muszą być zgodne z dokumentami programowymi, które będą stanowiły podstawę otrzymania takiego wsparcia, a więc z:

- Komponentem środowiskowym *Zintegrowanego Programu operacyjnego Rozwoju Regionalnego* (określone zostaną w nim przez samorządy województw kryteria wyboru projektów proponowanych do współfinansowania z funduszy strukturalnych),
- Sektorowym Programem Operacyjnym „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna”
- Dokumentem programowym dla Funduszu Spójności w części dotyczącej środowiska.

Wykaz aktualnych rządowych dokumentów programowych dotyczących ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi zawiera załącznik 3.

3.3. Programy regionalne i lokalne na sąsiednich obszarach

Istnieją dwa specyficzne programy ochrony środowiska, które wymagają koordynacji poziomej między programami ochrony środowiska dla sąsiednich jednostek administracyjnych. Jest to sprawa zależności jakości pobieranej wody powierzchniowej w danej jednostce (gminie, mieście) od zrzutu ścieków w jednostkach ulokowanych w górę biegu rzeki, oraz sprawa stopnia zanieczyszczenia powietrza od napływu zanieczyszczeń z sąsiednich jednostek, a nawet spoza granic kraju.

W związku z tymi dwoma czynnikami konieczna jest koordynacja programów ochrony wód w układzie zlewniowym oraz koordynacja programów ochrony powietrza na dużych obszarach.

W pierwszym przypadku dobrym mechanizmem tej koordynacji byłoby sporządzanie programów ochrony wód w trybie porozumienia gmin lub związku gmin o zasięgu zlewniowym. Wówczas gminne i powiatowe programy ochrony środowiska mogłyby być sporządzane (w części dotyczącej ochrony wód) bezpośrednio na podstawie programu zlewniowego.

W przypadku ochrony powietrza problem staje się bardziej skomplikowany, gdyż skuteczność lokalnych i regionalnych strategii ograniczania emisji musiałaby być oceniana na podstawie odpowiednich wielkoobszarowych modeli matematycznych, uwzględniających efekty oddziaływania zarówno własnej emisji (z terytorium gminy, powiatu, województwa), jak i napływu zewnętrznego, w tym transgranicznego. Do tego celu mógłby być wykorzystany model SONOX, opracowany w Instytucie Ochrony Środowiska na zamówienie Ministerstwa Środowiska. Został on przetestowany jedynie dla emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu. Trwają prace nad jego rozszerzeniem na inne zanieczyszczenia (w tym metale ciężkie). Umożliwiłaby on określenie napływu zanieczyszczeń w następujących układach: powiat - powiat w ramach jednego województwa (co by realizowano na zamówienie wojewody) oraz województwo-województwo i „zagranica” - powiat na zamówienie Ministra Środowiska. Ze względu na strategie branżowe należy dopuścić także

możliwość określenia napływu zanieczyszczeń np. od źródeł energetyki zawodowej (ok. 100 zakładów) określając ich oddziaływanie na obszarze poszczególnych powiatów. Realizacja takiego zadania powinna być związana z wykonaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przyjmowanej lub weryfikowanej okresowo polityki energetycznej.

Przy opracowywaniu programów ochrony środowiska należy również zwrócić uwagę na konieczność integrowania pomiędzy regionami, powiatami i gminami planów dotyczących ochrony różnorodności przyrodniczej. Jest to niezbędne w celu zachowania spójności korytarzy ekologicznych, a także przy realizacji programu NATURA 2000 oraz programu ochrony obiektów przyrodniczych, leżących na granicy obszaru obejmowanego programem i w części terenu położonego poza nim.

WYKAZ
OBLIGATORYJNYCH PRZEPISÓW WYKONAWCZYCH¹
DO USTAWY PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA I USTAW ZWIĄZANYCH
Stan prawny na 15.05.2002 r.²

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001, nr 62, poz. 627; zm.: Dz.U. 2001, nr 115, poz. 1229)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 2001 r. w sprawie wysokości jednostkowych stawek kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 października 2001 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wysokości jednostkowych stawek kar za przekroczenie warunków wprowadzenia ścieków do wód lub do ziemi

¹ W niniejszym wykazie przytoczono jedynie przepisy wykonawcze do nowych lub znowelizowanych ustaw (wydane lub planowane do wydania od 2001 r.) . Nie uwzględniono nadal obowiązujących przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie uchylonych ustaw o ochronie i kształtowaniu środowiska (z 1980 r.) i Prawa wodnego (z 1974 r.), gdy nowe przepisy wykonawcze jeszcze nie zostały wydane oraz przepisów wykonawczych wydanych do 2000 r. na podstawie obowiązujących ustaw.

² Tytuły przepisów nie opublikowanych podano w sposób uproszczony, w nawiązaniu do treści odpowiedniej delegacji.

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu informacji o środowisku i jego ochronie
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu udostępniania za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych informacji o środowisku
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla oraz ustalenia wpływu na zasoby środowiska i dobra kultury
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów i zakresu opracowań ekofizjograficznych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnego poziomu substancji zanieczyszczających powietrze

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobów, metod i zakresu dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu, górnych i dolnych progów oszacowania dla substancji o ustalonych poziomach dopuszczalnych oraz metodyk referencyjnych modelowania jakości powietrza
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji przez wojewodę Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Ministrowi Środowiska
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie określenia standardów jakości gleby
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wprowadzenia na śródlądowych wodach żeglownych ograniczeń i zakazów używania jednostek pływających
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać program ochrony środowiska przed hałasem
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów
	Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej i Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad sporządzania instrukcji szkoleniowej w zakresie zapewnienia wymogów ochrony zwierząt oraz roślin w toku szkolenia Sił Zbrojnych na poligonach
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji z eksploatowanych instalacji i urządzeń

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk lub portów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które ze względu na szczególne znaczenie dla systematycznej obserwacji zmian stanu środowiska wynikających z eksploatacji tych obiektów, powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie linii kolejowych, linii tramwajowych i lotnisk, dla których wymagane jest sporządzanie map akustycznych oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wymaganego zakresu akredytacji dla jednostek sporządzających oceny zgodności instalacji z minimalnymi wymaganiami wynikającymi z najlepszej dostępnej techniki
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wysokości opłat rejestracyjnych do wydania pozwolenia zintegrowanego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wewnętrzne i zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez komendanta wojewódzkiego PSP
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i sposobów ich przedstawiania
	Zarządzenie Ministra Obrony Narodowej w sprawie określenia jednostek organizacyjnych odpowiadających za nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie środowiska w Siłach Zbrojnych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu funkcjonowania Państwowej Rady Ochrony Środowiska
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu funkcjonowania Krajowej Komisji oraz wojewódzkich komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za udział w pracach Rady
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie statutu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów instalacji, dla których prowadzący mogą ubiegać się o ustalenie programu dostosowawczego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zryczałtowanego kosztu postępowania negocjacyjnego o ustalenie treści programu dostosowawczego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zryczałtowanej wysokości wynagrodzenia członków komisji negocjacyjnej
Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 1991, nr 114, poz. 492; j.t. Dz. U. 2001, nr 99 poz.1079 – oprócz art. 54-57 i art. 60 i 61; zm.: 2001, nr 100, poz. 1085, nr 110, poz. 1189, nr 145, poz. 1623; 2002, nr 41, poz.364)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 września 2001 r. w sprawie określenia stanowisk i wymagań kwalifikacyjnych dla pracowników Służby Parków Krajobrazowych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 września 2001 r. w sprawie określenia stanowisk i wymagań kwalifikacyjnych dla pracowników Służby Parków Narodowych

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2001 r. w sprawie listy gatunków roślin rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą częściową oraz zakazów właściwych dla tych gatunków i odstępstw od tych zakazów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2001 r. w sprawie umundurowania pracowników Służby Parków Krajobrazowych oraz oznak służbowych dla poszczególnych stanowisk
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2001 r. w sprawie umundurowania pracowników Służby Parków Narodowych oraz oznak służbowych dla poszczególnych stanowisk
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 września 2001 r. w sprawie określenia listy gatunków zwierząt rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazów dla danych gatunków i odstępstw od tych zakazów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska 16 stycznia 2002 r. w sprawie wzoru tablic obwieszających o obowiązujących ograniczeniach i zakazach z zakresu ochrony przyrody
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 lutego 2002 r. w sprawie zezwoleń na przewożenie przez granicę państwa określonych roślin i zwierząt.
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 kwietnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 kwietnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 kwietnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania projektu planu ochrony dla parku krajobrazowego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ustanawiania stref ochronnych zwierząt łownych oraz szczegółowych zasad utrzymania właściwej liczebności i struktury populacji poszczególnych gatunków zwierząt łownych
	Zarządzenie Ministra Środowiska w sprawie powołania rady parku narodowego

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie nadania statutów dla parków narodowych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie projektu rocznych zadań ochronnych dla parków narodowych, dla których nie sporządzono planów ochrony
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie trybu przydzielania mieszkań pracownikom zaliczanym do Służby Parków Narodowych i ich zwalnianiu oraz zasad i trybu wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystanie bezpłatnego mieszkania
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków dla chowu i hodowli poszczególnych grup zwierząt
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie jednostkowych stawek opłat za usuwanie drzew lub krzewów ³
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie trybu nakładania kar pieniężnych za usuwanie drzew ³
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie jednostkowych stawek kar za usuwanie drzew ³
Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. 2001, nr 11, poz. 84; zm.: 2001, nr 100, poz. 1085, nr 123, poz. 1350, nr 125, poz. 1367)	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 października 2001 r. w sprawie nadania statutu Biuru do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych

³ Przepis zostanie opracowany, jeżeli jednostkowe stawki opłat dotychczasowego rozporządzenia przekroczą górną ich granicę ustaloną w ustawie, nie dłużej jak do grudnia 2002 r.

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych</i>	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z klasyfikacją i oznakowaniem
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wzoru karty charakterystyki i sposobów ich dystrybucji
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych danych, jakie producent lub importer przedstawiają Inspektorowi nie później niż w dniu wprowadzenia do obrotu
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie informacji wymaganych przy zgłoszeniu
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska, stwarzanego przez substancje chemiczne
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie progów wielkości obrotu, przekroczenie których wymaga przeprowadzenia szczegółowych badań oraz ich zakresu i rodzaju
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wielkości i sposobu wnoszenia opłat z tytułu zgłoszenia substancji i przedstawienia wyników dodatkowych badań
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie dodatkowych informacji przedkładanych Inspektorowi
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie metod prowadzenia badań oraz jednostek wykonujących badania i je kontrolujących
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie sposobu oznakowania opakowań substancji i preparatów chemicznych
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie sposobu oznakowania pojemników i zbiorników służących do przechowywania substancji i preparatów chemicznych, rurociągów i miejsc ich składowania
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów substancji niebezpiecznych, których opakowania wymagają dodatkowych zabezpieczeń ze względu na dzieci

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych</i>	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kategorii substancji i preparatów, których obrót wymaga, dodatkowych kwalifikacji oraz trybu ich przyznawania
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie ograniczeń, zakazów i warunków obrotu, produkcji i stosowania substancji i preparatów niebezpiecznych
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na obrót, produkcję i stosowanie substancji i preparatów niebezpiecznych
	Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu i trybu wpłacania należności z tytułu niezgłoszenia nowej substancji
Ustawa z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym ⁴ (Dz.U. 1997, nr 157, poz. 1026)	Rozporządzenie ⁵ z Rady Ministrów dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie ustanowienia czasowego zakazu obrotu z zagranicą substancjami zubożającymi warstwę ozonową i towarami zawierającymi te substancje.
Ustawa z dnia 2 marca 2001 r. o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową (Dz.U. 2001, nr 52, poz. 537; zm.: 2001, nr 100, poz.1085)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie ilości tetrachlorku węgla dozwolonego do wykorzystania, wykazu technologii, w których może być on wykorzystywany oraz wzory dokumentów służących do jego ewidencji
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowej listy towarów zawierających substancje kontrolowane, podlegających zakazowi przywozu z państw nie będących stronami Protokołu Montrealskiego

⁴ W zakresie odnoszącym się do substancji zubożających warstwę ozonową.

⁵ Rozporządzenie obowiązuje do dnia 30.06.2002 r.

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 2 marca 2001 r. o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową</i>	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie listy technologii, w których mogą być stosowane substancje kontrolowane (zał. 1, 2 i 4)
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie wzorów dokumentów wymaganych przy przywozie substancji kontrolowanych pochodzących z odzysku
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad postępowania z substancjami kontrolowanymi (grupa II z zał. 1) oraz terminu, od którego wprowadzanie nowych instalacji je wykorzystujących będzie zakazane
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie sposobu oznakowania pojemników, urządzeń i produktów zawierających substancje kontrolowane
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia technicznego oraz minimalnych kwalifikacji, jakie muszą spełniać przedsiębiorcy prowadzący określoną działalność
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania zezwoleń oraz wzorów wniosków o wydanie zezwolenia
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie wzorów formularzy ewidencji substancji kontrolowanych
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. 2001, nr 62, poz. 628)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2001 r. w sprawie stwierdzania kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji podawanych przy rejestracji przez posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń oraz sposobu rejestracji

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i zakresu dostępu do wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zasad sporządzania raportu wojewódzkiego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie niezbędnego zakresu informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposobu prowadzenia centralnej i wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów niebezpiecznych dopuszczonych do przywozu z zagranicy
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2002 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku uzyskiwania zezwoleń na wywóz do określonych państw odpadów innych niż niebezpieczne
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2002 r. w sprawie wzoru rejestru decyzji wydanych w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach</i>	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów innych niż niebezpieczne oraz rodzajów instalacji i urządzeń, w których dopuszcza się ich termiczne przekształcenie
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie określenia wzoru dokumentu stosowanego w międzynarodowym obrocie odpadami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 marca 2002 r. w sprawie listy odpadów innych niż niebezpieczne, których przywóz z zagranicy nie wymaga zezwolenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów oraz stężeń substancji, które powodują, że urobek jest zanieczyszczony
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2002 r. w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia na przewóz lub na wywóz odpadów niebezpiecznych za granicę
	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 maja 2002 r. w sprawie wykazu przejść granicznych, którymi może być realizowany międzynarodowy obrót odpadami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie metodyki referencyjnej badań odpadów niebezpiecznych
	Rozporządzenie Ministra Transportu w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o transporcie materiałów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym do wykorzystania na ich własne potrzeby

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane przez ich składowanie, oraz dopuszczalnych ilości odpadów wytwarzanych w przeliczeniu na tonę wyprodukowanego dwutlenku tytanu
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu, obowiązkowych i dodatkowych badań wpływu odpadów na jakość wód, sposobów, metod referencyjnych badań i warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów oraz miejsc magazynowania odpadów pochodzących z procesów wytwarzania dwutlenku tytanu oraz z przetwarzania tych odpadów
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów odpadów medycznych i weterynaryjnych, których poddawanie odzyskowi jest zakazane
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu komunalnych osadów ściekowych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie warunków lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu, czasu, sposobów oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów
Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001, nr 63, poz. 638)	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie metodyki referencyjnej oznaczania sumy zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniach
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów opakowań zwolnionych z wymagań dotyczących nie przekraczania maksymalnej sumy zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów opakowań podlegających oznakowaniu oraz wzorów oznaczeń opakowań
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzorów formularzy służących do składania sprawozdań do marszałka województwa przez producentów, importerów i eksporterów opakowań
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów napojów, których jednostki handlu detalicznego sprzedające napoje w opakowaniach jednorazowych, nie są obowiązane do posiadania w ofercie handlowej podobnych produktów dostępnych w opakowaniach wielokrotnego użytku
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad składania raportów wojewódzkich przez marszałka województwa dotyczących obrotu opakowaniami i produktami w opakowaniach
Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. 2001, nr 63, poz. 639)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2001 r. w sprawie stawek opłat produktowych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakie powinien spełnić przedsiębiorca produkujący w kraju oleje smarowe z udziałem wytworzonych w kraju olejów bazowych pochodzących z regeneracji, w celu włączenia ich do rzeczywiście uzyskanego poziomu recyklingu

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wielkości wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów, osiągniętych wielkościach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych oraz wpływach z opłat produktowych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad i kryteriów gospodarowania środkami z opłat produktowych
Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2001 nr 72 poz. 747; zm.: nr 115, poz.1229)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody
	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków
	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2002 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych
	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie sposobów realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych, warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych oraz sposobu sprawowania kontroli nad ilością i jakością ścieków
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do picia i

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
	jej monitoringu
Ustawa z dnia 22 czerwca 2001r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz.U. 2001, nr 76, poz. 811; zm.: 2001, nr 100, poz. 1085; zm.: 2002, nr 25, poz. 253, nr 41, poz. 365)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lutego 2002 r. w sprawie szczegółowego sposobu funkcjonowania Komisji do spraw organizmów genetycznie zmodyfikowanych.
	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2002 r. w sprawie urzędów celnych właściwych dla przywozu i wywozu produktów GMO
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania oceny zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska od użytkowania GMO oraz wymagań dotyczące dokumentacji zawierającej ustalenia takiej oceny
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu przedmiotowego badań dla podmiotów ubiegających się o ich przeprowadzanie i wydawanie opinii w dziedzinie GMO
	Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie listy organizmów patogennych oraz ich klasyfikacji, a także środków niezbędnych dla poszczególnych stopni hermetyczności biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i środowiska
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzorów wniosków dotyczących zgód i zezwoleń na użytkowanie GMO
Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. 2001, nr 115, poz.1229; zm.: 2001, nr 154, poz.1803)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie kwalifikacji osób wykonujących dokumentację hydrologiczną oraz procedury w sprawach stwierdzenia tych kwalifikacji
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych oraz utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie granic między śródlądowymi wodami powierzchniowymi a morskimi wodami wewnętrznymi i wodami morza terytorialnego
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych, stanowiących własność publiczną
	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa w sprawie trybu i warunków przeprowadzania konkursu ofert na oddanie w użytkowanie obwodów rybackich
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, powodujących zanieczyszczenie wód
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie klasyfikacji wód powierzchniowych i wód podziemnych oraz sposobu prowadzenia monitoringu stanu tych wód
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz częstotliwości pobierania próbek wody, metodyk referencyjnych analiz i sposób oceny, czy wody odpowiadają wymaganym warunkom

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych oraz morskie wody wewnętrzne i wody przybrzeżne będące środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków oraz częstotliwości pobierania próbek wody, metodyk referencyjnych analiz i sposób oceny, czy wody odpowiadają wymaganym warunkom
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach, częstotliwości pobierania próbek wody, metodyk referencyjnych analiz i sposób oceny, czy wody odpowiadają wymaganym warunkom, oraz sposób informowania ludności o jakości wody w kąpieliskach
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzorów tablic informacyjnych na terenie o ustanowieniu strefy pośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych uznanych za żeglowne
	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie warunków i trybu ustalania wysokości oraz poboru opłaty melioracyjnej
	Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie nadania statutu Krajowemu Zarządowi Gospodarki Wodnej
	Rozporządzenie Minister Rolnictwa w sprawie ewidencji wód i urządzeń melioracji wodnych oraz ustalania obszarów, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wykazu stanowisk, na których pracownicy obowiązani są do noszenia munduru
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardowych i niestandardowych procedur przetwarzania informacji posiadanych przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną oraz państwową służbę hydrogeologiczną

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
<i>Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne</i>	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie podmiotów, którym państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna oraz państwowa służba hydrogeologiczna są obowiązane przekazywać komunikaty, biuletyny oraz ostrzeżenia przed żywiołowym działaniem sił przyrody oraz przed suszą, a także świadczyć osłonę hydrologiczno-meteorologiczną
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu i trybu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz warunków korzystania z wód regionu wodnego, metodyk dokonania analizy stanu dorzecza, trybu opracowywania dokumentacji, metodyk ustalania celów środowiskowych i przygotowywania programów ochrony wód, oraz częstotliwości weryfikacji pozyskiwanych informacji i sporządzanych dokumentów
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą i instrukcji utrzymania systemów melioracyjnych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie odcinków dróg wodnych, stawek należności, sposobu ustalania i pobierania należności przez uprawnione jednostki organizacyjne, oraz wzoru formularza do składania informacji przez zakłady obowiązane do uiszczania należności
Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz.U. 1985 nr 21 poz. 91, zm.: j.t. Dz.U. 1999, nr 66, poz. 750, nr 101, poz.1178, 2000, nr 120, poz.1268, 2001, nr 81, poz. 875, nr 110, 1189, nr 115, poz.1229)	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie operatu rybackiego
	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa w sprawie wzorów dokumentacji i zasad jej prowadzenia przez uprawnionego do rybactwa oraz zasad i zakresu dokonywanej oceny wypełniania przez uprawnionego do rybactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 1991 nr 77 poz. 335; zm.: 1996, nr 106, poz. 496; 1997, nr 121, poz. 770, nr 133, poz. 885, nr 141, poz. 943; 1998, nr 106, poz. 668; 2000, nr 12, poz. 136, nr 109, poz. 1157; 2001, nr 38, poz. 452, nr 63, poz. 638 i 139, nr 76, poz. 811, nr 100, poz. 1085, nr 110, poz. 1189, nr 115, poz. 1229)	Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie kryteriów charakteryzujących poważne awarie, objęte obowiązkiem zgłoszenia do GIOŚ oraz terminów tego zgłoszenia i zakresu zawartych w nim informacji
Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 1997 nr 101 poz. 628, zm.: 1998, nr 156, poz. 1018; 2000, nr 88, poz. 986; 2001, nr 100, poz. 1085, nr 154, poz. 1793)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2001 r. w sprawie dopuszczenia w 2002 r. wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.
	Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych
Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. nr 27 poz.96 ze zm.)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie przetargu na nabycie prawa użytkowania górniczego

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. nr 27 poz.96 ze zm.)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie stawek opłat eksploatacyjnych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie kategorii prac geologicznych, kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania tymi pracami oraz sposobu postępowania w sprawach stwierdzenia kwalifikacji
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie projektów prac geologicznych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać dokumentacje geologiczne złóż kopalin
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie określenia przypadków, w których jest konieczne sporządzenie innej dokumentacji geologicznej
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie kryteriów bilansowości złóż kopalin
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać operaty ewidencyjne zasobów złóż kopalin
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie udostępniania próbek i dokumentacji geologicznych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie rejestru obszarów górniczych
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać projekty zagospodarowania złóż

Ustawa	Nazwa przepisu wykonawczego
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów druków informacji dotyczącej opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę ze złoża
	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu i zakresu wykonywania obowiązku udostępniania i przekazywania informacji oraz próbek organom administracji geologicznej przez wykonawcę prac geologicznych

**WYKAZ
USTAW DOKONUJĄCYCH TRANSPOZYCJI PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ
W OBSZARZE „ŚRODOWISKO”
(stan na październik 2001 r.)**

(kursywą podano wykaz transponowanych przez daną ustawę aktów prawa wspólnotowego)

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska

- Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627 zm. Dz.U. 2001,nr 115, poz.1229
- Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć na środowisko oraz Dyrektywa 97/11/WE zmieniająca dyrektywę 85/337
- Dyrektywa 90/313/EWG w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku,
- Dyrektywa 80/779 w sprawie dopuszczalnych i zalecanych wartości stężeń SO₂ i cząstek zawieszonych w powietrzu,
- Dyrektywa 82/884/EWG dot. wartości granicznych dla ołowiu w powietrzu,
- Dyrektywa 85/203/EWG w sprawie dopuszczalnych wartości stężeń dwutlenku azotu,,
- Dyrektywa 92/72/EWG w sprawie zanieczyszczenia powietrza przez ozon,
- Dyrektywa 96/62/WE w sprawie oceny i zarządzania jakością powietrza,
- Dyrektywa 99/30/WE w sprawie wartości granicznych stężenia SO₂, NO₂, NO_x, pyłu i ołowiu w powietrzu,
- Dyrektywa 84/360/EWG w sprawie ograniczania zanieczyszczeń powietrza powodowanych przez zakłady przemysłowe,
- Dyrektywa 96/61/WE w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń,
- Dyrektywa 88/609/EWG w sprawie ograniczenia emisji z niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania paliw,
- Dyrektywa 89/369/EWG w sprawie zapobiegania zanieczyszczaniu powietrza przez nowe zakłady spalania odpadów komunalnych,
- Dyrektywa 94/67/WE w sprawie spalania odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 96/59/WE w sprawie usuwania polichlorowanychdwufenyli i polichlorowanychtrójfenyli,
- Dyrektywa 91/157/WE w sprawie baterii i akumulatorów zawierających substancje niebezpieczne,
- Dyrektywa 93/86/WE dostosowująca do postępu technicznego dyrektywę 91/157,
- Dyrektywa 96/82/WE w sprawie kontrolowania zagrożenia poważnymi awariami z udziałem substancji niebezpiecznych,
- Dyrektywa 91/692/EWG w sprawie normalizacji i racjonalizacji sprawozdań dotyczących realizacji niektórych dyrektyw Rady odnoszących się do środowiska

2. Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody

- Dz.U. 1991, nr 114, poz.492; j.t Dz.U. 2001, nr 99 poz.1079 – oprócz art.54-57 i art. 60 i 61; zm.:2001, nr 100, poz. 1085, nr 110, poz. 1189, nr 145, poz.1623; 2002, nr 41, poz.364
 - *Dyrektywa 92/43/WE w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory,*
 - *Dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków,*
 - *Dyrektywa 83/129/EWG dot. importu do państw członkowskich skór z niektórych młodych fok i produktów z nich pochodzących,*
 - *Rozporządzenie 338/97/WE w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory poprzez regulację handlu nimi,*
 - *Rozporządzenie 2473/98/WE zawieszające wprowadzenia na teren Wspólnoty pewnych gatunków dzikiej fauny i flory,*
 - *Rozporządzenie 2307/97/WE zmieniające Rozporządzenie 338/97 ,*
 - *Rozporządzenie 939/97/WE ustalające szczegółowe zasady wprowadzana w życie Rozporządzenie Rady 338/97/WE,*
 - *Rozporządzenie 2551/97/WE zawieszające wprowadzenie na teren Wspólnoty pewnych gatunków dzikiej fauny i flory).*

3. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych

- Dz. U. 2001, nr 11, poz.84; zm.:2001, nr100, poz.1085, nr 123,poz.1350, nr125
 - *Dyrektywa 67/548/EWG w sprawie zbliżenia ustaw i innych aktów normatywnych oraz decyzji administracyjnych dotyczących klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji niebezpiecznych,*
 - *Dyrektywa 84/449/EWG po raz szósty dostosowująca do postępu technicznego dyrektywę Rady 67/548,*
 - *Dyrektywa 93/67/EWG w sprawie zasad oceny zagrożenia dla człowieka i środowiska stwarzanego przez substancje notyfikowane zgodnie z Dyrektywą Rady 67/54/EWG,*
 - *Dyrektywa 93/72/EWG dostosowująca po raz dziewiętnasty do postępu technicznego dyrektywę 67/548/EWG,*
 - *Dyrektywa 93/90/WE dot. listy substancji, o których mowa w art. 13. Ust. 1 (pkt.5) Dyrektywy 67/548/EWG)*

4. Ustawa z dnia 2 marca 2001 r. o kontroli postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową

- Dz. U. Nr 52, poz. 537; zm.: 2001, nr 100, poz.1085
 - *Rozporządzenie 3093/94/WE w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową*

5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

- Dz. U. z 2001, Nr 62, poz. 628
- *Dyrektywa 75/442/EWG w sprawie odpadów,*
- *Dyrektywa 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych,*
- *Dyrektywa 89/369/EWG w sprawie zapobiegania zanieczyszczaniu powietrza przez nowe zakłady spalania odpadów komunalnych,*
- *Dyrektywa 89/429/EWG w sprawie zmniejszania zanieczyszczenia powietrza przez istniejące zakłady spalania odpadów komunalnych,*
- *Dyrektywa 94/67/WE w sprawie spalania odpadów niebezpiecznych,*
- *Dyrektywa 99/31/WE w sprawie składowisk odpadów,*
- *Dyrektywa 75/439/EWG w sprawie usuwania olejów odpadowych ,*
- *Dyrektywa 91/692/EWG w sprawie normalizacji i racjonalizacji sprawozdań dotyczących realizacji niektórych dyrektyw Rady odnoszących się do środowiska,*
- *Dyrektywa 96/59/WE w sprawie usuwania polichlorowanych dwufenyli i polichlorowanych trójfenyli,*
- *Dyrektywa 91/157/EWG w sprawie baterii i akumulatorów zawierających substancje niebezpieczne,*
- *Dyrektywa 93/86/WE dostosowująca do postępu technicznego dyrektywę 91/157,*
- *Dyrektywa 78/176/EWG w sprawie odpadów pochodzących z przemysłu dwutlenku tytanu,*
- *Dyrektywa 92/112/EWG w sprawie procedur harmonizacji programów redukcji i docelowego wyeliminowania zanieczyszczeń spowodowanych przez odpady z przemysłu dwutlenku tytanu,*
- *Dyrektywa 86/278/EWG w sprawie ochrony środowiska, a szczególnie gleb, przy stosowaniu odpadów ściekowych w rolnictwie,*
- *Dyrektywa 91/692/EWG w sprawie normalizacji i racjonalizacji sprawozdań dotyczących realizacji niektórych dyrektyw Rady odnoszących się do środowiska,*
- *Dyrektywa 99/412/WE w sprawie kwestionariusza dla obowiązkowego raportowania przez kraje członkowskie zgodnie z art.41(2) Rozporządzenia 259/93/EWG.*

6. Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych

- Dz. U. z 2001 r. Nr 63, poz. 638
- *Dyrektywa 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów z opakowań,*
oraz Decyzje Komisji 97/129, 97/138, 99/177.

7. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków

- Dz. U. z 2001 r. Nr 72, poz. 747; zm.: nr 115. poz.1229
- *Dyrektywa 91/271/EWG dot. oczyszczania ścieków komunalnych,*
- *Dyrektywa 75/440/EWG dot. wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich,*

- Dyrektywa 79/869/EWG dot. metod pomiaru i częstotliwości pobierania próbek oraz analizy wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich,
- Dyrektywa 80/778/EWG dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

8. Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych

- Dz. U. Nr 76 poz. 811; zm. 2001, nr 100, poz 1085; zm.:2002, nr 25, poz.253, nr 41, poz.365
- Dyrektywa 90/219/EWG w sprawie kontrolowanego wykorzystania genetycznie zmodyfikowanych organizmów, ze zmianami wprowadzonymi Dyrektywą 98/81/WE ,
- Dyrektywa 90/220/EWG w sprawie zamierzonego uwolnienia do środowiska genetycznie zmodyfikowanych organizmów,
- Dyrektywa 94/15/WE przystosowująca po raz pierwszy do postępu technicznego Dyrektywę 76/769,
- Dyrektywa 97/35/WE przystosowująca po raz drugi do postępu technicznego Dyrektywę 90/220.

9. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

- Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229; zm.:2001, nr 154, poz.1803
- Dyrektywa 75/440/EWG dot. wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich,
- Dyrektywa 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa 76/160/EWG dot. jakości wody w kąpieliskach,
- Dyrektywa 80/778/EWG dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa 78/659/EWG w sprawie wód słodkich wymagających ochrony lub poprawy dla zachowania życia ryb,
- Dyrektywa 76/464/EWG w sprawie odprowadzania substancji niebezpiecznych do wód powierzchniowych,
- Dyrektywa 80/68/EWG w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez niektóre substancje niebezpieczne,
- Dyrektywa 86/280/EWG w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów niektórych niebezpiecznych substancji objętych wykazem I załącznika do dyrektywy 76/464/EWG,
- Dyrektywa 83/513/EWG w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów kadmu,
- Dyrektywa 84/156/EWG w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów rtęci z sektorów innych niż przemysł elektrolizy chlorków metali alkalicznych,

- *Dyrektywa 84/491/EWG w sprawie wartości dopuszczalnych dla ścieków i wskaźników jakości wód w odniesieniu do zrzutów sześciochlorocykloheksanu,*
- *Dyrektywa 91/676/EWG dot. ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzące ze źródeł rolniczych,*
- *Dyrektywa 79/869/EWG dot. metod pomiaru i częstotliwości pobierania próbek oraz analizy wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich,*
- *Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć na środowisko ,*
- *Dyrektywa 91/271/EWG dot. oczyszczania ścieków komunalnych,*
- *Dyrektywa 90/313/EWG w sprawie swobodnego dostępu do informacji o środowisku.*

10. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw

- Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085

11. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe

- Dz. U. 2001 Nr 3, poz. 18
 - *Dyrektywa 89/618/EWG w sprawie informowania ogółu ludności o przewidzianych do zastosowania środkach ochrony radiologicznej i o koniecznych do podjęcia przez ludność działaniach w przypadku wystąpienia zagrożenia radiacyjnego,*
 - *Dyrektywa 96/29/WE w sprawie podstawowych norm bezpieczeństwa dotyczących ochrony zdrowia przez promieniowanie jonizującym pracowników i ogółu ludności,*
 - *Dyrektywa 97/43/WE w sprawie ochrony zdrowia osób przez zagrożeniami związanymi z promieniowaniem jonizującym z odniesieniem do ekspozycji medycznych ,*
 - *Dyrektywa 90/641/Euratom w sprawie ochrony przed promieniowaniem jonizującym pracowników zewnętrznych narażonych na promieniowanie jonizujące podczas wykonywania prac w strefach kontrolowanych,*
 - *Dyrektywa 92/3/EWG w sprawie nadzoru i kontroli przewozów odpadów promieniotwórczych między państwami członkowskimi UE, a także do UE i poza jej granice.*

12. Ustawa o produktach biobójczych

- Projekt ustawy w trakcie prac legislacyjnych – skierowany do senatu.
 - *Dyrektywa 98/8/WE w sprawie umieszczania na rynku produktów zawierających biocydy.*

Poniższe ustawy nie transponują w sposób bezpośredni żadnej z dyrektyw wspólnotowych z obszaru *Środowisko*, natomiast stwarzają podstawy prawne służące skutecznej implementacji wymogów unijnych w zakresie ochrony środowiska:

- 1. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw**
 - Dz. U. 2000 Nr 43, poz. 489

- 2. Ustawa z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu** (instytucją wiodącą jest Ministerstwo Rolnictwa)
 - Dz. U. Nr 89 poz. 991

- 3. Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej**
 - Dz. U. 2001 Nr 63 poz. 639

**WYKAZ SEKTOROWYCH DOKUMENTÓW PROGRAMOWYCH
KOMPLEMENTARNYCH Z POLITYKĄ EKOLOGICZNĄ PAŃSTWA**

1. Narodowa strategia ochrony środowiska na lata 2000-2006; Ministerstwo Środowiska, 2000
2. Strategia rozwoju energetyki odnawialnej; Ministerstwo Środowiska, 2000
3. Polityka leśna państwa (wraz z dokumentami uzupełniającymi, takimi jak Krajowy program zwiększania lesistości, Strategia ochrony leśnej różnorodności biologicznej i in.); Ministerstwo Środowiska, 1996
4. Krajowa strategia ograniczenia emisji metali ciężkich i trwałych zanieczyszczeń organicznych; Ministerstwo Środowiska, 1999
5. Narodowa strategia edukacji ekologicznej; Ministerstwo Środowiska, 1998
6. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – Polska 2025;
7. Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000
8. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju; Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000
9. Narodowa strategia rozwoju regionalnego; Ministerstwo Gospodarki, 2000
10. Założenia polityki energetycznej Polski do 2020 roku; Ministerstwo Gospodarki, 2000
11. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski; Rada Ministrów 2002
12. Polityka transportowa państwa na lata 2001-2015 dla zrównoważonego rozwoju kraju; Ministerstwo Infrastruktury, 2001
13. Średniookresowa strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich; Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 1998
14. Spójna polityka strukturalna rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa; Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 1999

15. Strategia rozwoju turystyki w latach 2001-2006; Ministerstwo Gospodarki, 2001
16. Narodowy program przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej; Komitet Integracji Europejskiej, 1998 (ze zmianami)
17. Polityka resortu obrony narodowej w zakresie ochrony środowiska; Ministerstwo Obrony Narodowej, 2002
18. Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej - Projekt, Ministerstwo Środowiska, 2002
19. Narodowy Plan Rozwoju (NPR) - Projekt, Ministerstwo Gospodarki, 2002
Koncepcja Sektorowego Programu Operacyjnego (SPO) Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna – Projekt; Ministerstwo Środowiska, 2002 r.